

Hoewel het vooral draait rond materiaal uit de basisschool is het ook de moeite waard voor leerkrachten uit andere onderwijsniveaus tot en met de lerarenopleiding. De visie die het geheel ondersteunt, geldt immers voor heel het onderwijs ; alleen de vertaling naar de klaspraktijk moet, afhankelijk van het niveau, andere accenten krijgen.

Rita Rymenans, Romeinse Put 50, 2520 Edegem.

Taalvaardigheid

L. Lentz en H. Van Tuijl : Taalvaardigheid in de basisschool. Een oriëntatie op theorie, innovatie en leerplanontwikkeling. Enschede : Stichting voor de leerplanontwikkeling, 1982, 187 p.

Het boekje "Taalvaardigheid in de basisschool" bestaat uit drie grote delen. In het eerste deel (Achtergronden) gaan de auteurs in op, wat ze noemen, de "toonaangevers" van het nieuwe moedertaalonderwijs en behandelen ze diverse projecten waarbij de nieuwe accenten werden onderzocht, zoals het Kerkrade-project, het Innovatieproject Amsterdam en het Paulusproject. In het tweede deel (Leerplanontwikkeling taalonderwijs) wordt ingegaan op de bijdragen die diverse wetenschapsgebieden aan het moedertaalonderwijs hebben geleverd en kunnen leveren. Achtereenvolgens komen aan de orde de taalkunde, de pedagogiek, de psychologie en de sociologie. Daarna volgt een concept voor de leerplanontwikkeling. In het derde en laatste deel (Op weg naar een deelschoolwerkplan taalonderwijs) ondernemen Lentz & Van Tuijl een poging een en ander naar de praktijk toe te vertalen.

Hoewel dit boekje talrijke openingen naar praktische toepassingen biedt, is het in de eerste plaats een theoretisch werk dat informatie aan draagt, kritisch bespreekt en aanzet tot reflexie over het vak. In dit opzicht zou ik het tot verplichte lectuur willen uitroepen voor al wie geïnteresseerd is in de ontwikkeling van het moedertaalonderwijs, dat wordt belicht vanuit een breed taalonderwijsperspektief. De uiteindelijke bedoeling is dan : het uitwerken van een gefundeerd werkplan taalonderwijs.

Lentz & Van Tuijl maken duidelijk dat de problemen rondom de ingewikkelde taalvaardigheidsproblematiek een dynamische interdisciplinaire aanpak vergen waarbij ze er tegelijkertijd voor waarschuwen dat taalonderwijs in de basisschool geen aftreksel is van wat op universitaire instituten wordt onderwezen (p. 131). De grootste verdienste van deze auteurs ligt dan ook in het feit dat ze heel wat vakgebonden informatie op een zelfde noemer brengen waardoor het toegankelijk wordt voor het moedertaalonderwijs.

Gezien de aard en de opzet van het werk valt het te vrezen dat het moeilijker zijn weg naar de basisschool zal vinden dan het de bedoeling was. Dit zou jammer zijn want niemand die het boekje doorneemt kan onverschillig blijven tegenover de schat aan informatie, evaluatie en kritiek die het heeft te bieden. Wedden dat na het lezen van "Taalvaardigheid in de basisschool" je visie op taalonderwijs veranderd is ? Ten slotte moet ik nog de uitstekende presentatie vermelden die

de leesbaarheid in hoge mate bevordert. Dit zijn we overigens van de SLO gewoon.

Piet Van de Craen, Brederodestraat 23, 2000 Antwerpen.

Vervolg van blz. 75

Afdeling 3 : Veiligheid binnen de groep laat zien hoe leerlingen in het voortgezet onderwijs sociaal-emotioneel opgevangen worden. De rol van de heterogene groep daarin wordt uitgebreid toegelicht. Ook het werken in een Antwerpse middenschool vindt U in deze afdeling.

Afdeling 4 : Een leerling van 4 tot 16 jaar.
Deze afdeling bevat de beschrijvingen van twee funderend onderwijsprojecten. Funderend onderwijs is een experiment dat moet leiden tot een doorlopende ontwikkelingslijn van 4 tot 16 jaar. Hoe dat in de praktijk gaat leest U in de artikelen.

Afdeling 5 : Doorlopende vakinhouden voor moedertaal-onderwijs.
Wat betekent aansluiting basisonderwijs en voortgezet onderwijs voor het Moedertaal-onderwijs ?
Op deze vraag probeert de afdeling antwoord te geven. Alle taalaspecten komen in de artikelen aan bod.

Afdeling 6 : Wat de overstap nog extra moeilijk maakt.
Begrijpend lezen, dialectgebruik en vaktaal leveren speciale problemen op voor de leerlingen bij de overstap is de ervaring. De auteurs van deze afdeling gaan er in een artikel nader op in.

Afdeling 7 : Aansluiting binnen de bestaande structuren.
In Nederland zijn ook experimenten gaande om de aansluitingsproblemen binnen de bestaande schoolstructuren te verminderen : De zogenaamde BOVO-projecten.
Twee projecten worden beschreven, voorafgegaan door een beschouwing op de BOVO-projecten in het algemeen.

Afdeling 8 : Beleid sluit het nummer af. Wat kunnen we voor verdere ontwikkelingen in de toekomst verwachten ? Wat gaat de overheid doen ? Wat doet de VON ? De afdeling probeert de lezer daar zicht op te geven.

Een boek zonder Literatuurlijst en Leesvoer is geen boek.
Daarom vindt de lezer op de laatste bladzijde een letterberg om, indien gewenst, verder tot zich te nemen.